

Використання продуктів переробки плодів жимолості при створенні нового асортименту цукерок з помадно-кремовими корпусами

Вайсєро О., аспірант, Нєпомняща Н., магістр,
Кохан О., доцент, Оболкіна В., профєсор
Національний університет харчових технологій

Вступ. Аналіз сучасних тенденцій щодо вдосконалення технологій цукерок показав доцільність створення нового асортименту цих виробів з комбінованими корпусами у зв'язку зі зростанням їх популярності на споживчому ринку. Найбільшим попитом користуються неглазуровані цукерки, які складаються з різних за органолептичними показниками кондитерських мас, зокрема помадних та помадно-кремових. Одним з пріоритетних напрямків є розроблення інноваційних технологій цукерок із застосуванням рослинної сировини з підвищеним вмістом біологічно активних речовин.

Перспективною сировиною є продукти переробки плодів жимолості, завдяки підвищеному вмісту вітамінів, поліфенольних з'єднань, пектинових речовин, клітковини, макро і мікроелементів, природних органічних кислот. Біохімічний склад плодів жимолості був вивчений багатьма науковцями. Але у літературних джерелах в основному приводяться дані стосовно хімічного складу ягід жимолості, яка росте на території Росії [1 - 5]. З наукової та практичної точки зору викликало інтерес вивчення хімічного складу ягід жимолості, яка культивована в Україні. Зразки плодів жимолості були отримані у Національному ботанічному саду ім. Н.Н.Гришко, відділу нових культур плодових рослин.

Метою роботи є дослідження хімічного складу пюре з жимолості, впливу пюре з жимолості на процес структуроутворення помадно-кремових цукеркових мас.

Матеріали і методи. Матеріалом для були пюре та підвар з плодів жимолості. Хімічний склад пюре з жимолості аналізували загальноприйнятими методиками: масову частку редуруючих речовин - йодометричним методом, активну кислотність - потенціометричним рН методом, кількість водорозчинного пектину – спиртоосаджувальним методом, вміст вітаміну С – титрометричним методом.

Результати. При приготуванні помадно-кремових цукеркових мас доцільно використовувати напівфабрикати з плодів жимолості, зокрема пюре та підвар. Нами була розроблена технологія виготовлення пюре з плодів жимолості шляхом бланшування ягід гострою парою протягом 2 – 3 хвилин, їх протирання та деаерації. Бланшування знижувало мікробне обсіменіння, сприяло руйнуванню оболонки, яка перешкоджає проникненню пари в ягоду. Бланшовані плоди протирали і направляли на деаерацію. Процес деаерації проводять під вакуумом для видалення залишку вологи та повітря з метою попередження окиснення біологічно-активних речовин і збереження кольору пюре.

Приготування пюре супроводжується дією високої температури при бланшуванні ягід, що призводить до руйнування біологічно-активних сполук. Тому проводили дослідження хімічного складу пюре з жимолості, результати яких наведені у табл. 1.

Таблиця 1 – Хімічний склад пюре плодів жимолості

Показник	Кількість
Масова частка сухих речовин, %	14±0,5
Активна кислотність, рН	4,2±0,1
Вміст органічних кислот, %	2,6±0,5
Вміст пектинових речовин, г/100 г	0,8 ±0,1
- водорозчинний пектин, г/100 г	0,2 ±0,1
- протопектин, г/100 г	0,6 ±0,1
Вміст клітковини, %	4,5±0,1
Вітамін С, мг %	16±0,1

Встановлено, що вміст водорозчинного пектину у пюре становив майже 0,2 %, вірогідно у процесі термічної обробки під дією органічних кислот відбувався частковий гідроліз протопектину рослинних тканин, внаслідок цього процесу збільшувалася кількість водорозчинного пектину. Підвищена кількість пектину у пюре має позитивно впливати на процес зв'язування вологи у помадних масах. Вміст клітковини становив 4,5 %, тобто додавання пюре плодів жимолості має суттєво підвищити харчову цінність цукерок. Визначено, що у пюре плодів жимолості міститься 16 % цукрів, з них 15% редукуючи (глюкози і фруктози). Встановлено, що найбільшому руйнуванню піддався вітамін С, у ягодах жимолості кількість його становила 56 мг %, у пюре плодів жимолості залишилося 16 мг %.

Отримані результати досліджень показали, що за вмістом біологічно-активних речовин пюре з плодів жимолості можна рекомендувати для використання при створенні кондитерських виробів оздоровчого призначення.

При приготуванні помадно-кремових цукеркових мас використовували пюре та підвар з плодів жимолості. Встановлено, що оптимальним способом є внесення підвару з жимолості під час темперування помади, з відповідним перерахунком цукру. А також, було встановлене раціональне дозування підвару плодів жимолості в кількості 15% до рецептурної кількості цукру білого кристалічного. При такому дозуванні отримується високодисперсна помадна маса приємного кольору з тонким запахом і смаком жимолості, менш солодка на смак в порівнянні з класичною цукровою помадною масою.

Масова частка вологи у зразках цукерок становила 11,0 %, масова частка редукуючих речовин – 7,5%, що відповідає нормативним документам.

Під час зберігання непакованими зразки цукерок незначною мірою втрачали вологу та після одного місяця зберігання залишалися з достатньо високими органолептичними показниками, зберігалася дрібнокристалічна структура, тоді як в контрольному зразку значно погіршувалася консистенція виробів, за рахунок їх швидкого черствіння. Тому, можна прогнозувати, що використання напівфабрикатів з жимолості буде мати позитивний вплив на подовження термінів зберігання неглазурованих помадних та помадно-кремових цукерок, а отже зробить їх більш конкурентоздатними та популярними.

Література

1. Петрова, В.П. Биохимия дикорастущих плодово-ягодных растений / В.П. Петрова.- Киев: Высш. шк., 1986. - 287 с.
2. Белосохов, Ф.Г. Некоторые биохимические и технологические показатели сортов жимолости в Тамбовской области /Ф.Г. Белосохов //Состояние и перспективы развития ягодоводства в СССР. ВНИИ садоводства им. И.В. Мичурина. – Мичуринск, 1990. - С. 72-74.
3. Бочарова, Т.Е. Оценка сортов жимолости из Подмосковья по химическому составу /Т.Е. Бочарова // Развитие наследия И.В. Мичурина и подготовка кадров: Междунар. науч.-практ. конф. – Мичуринск: Изд-во МичГАУ, 2005. – Том 2. – С. 53-54.
4. Плеханова, М.Н. Жимолость (*Lonicera subsect. Caeruleae*): Систематика, биология, селекция: авт. дис. канд. биол. наук / М.Н. Плеханова. – Спб., 1994. – 22 с.
5. Попова, И.Б. Биологические особенности формирования урожая у жимолости: авт. дис. канд. с.-х. наук / И.Б. Попова. – Мичуринск, 2000. – 21 с.